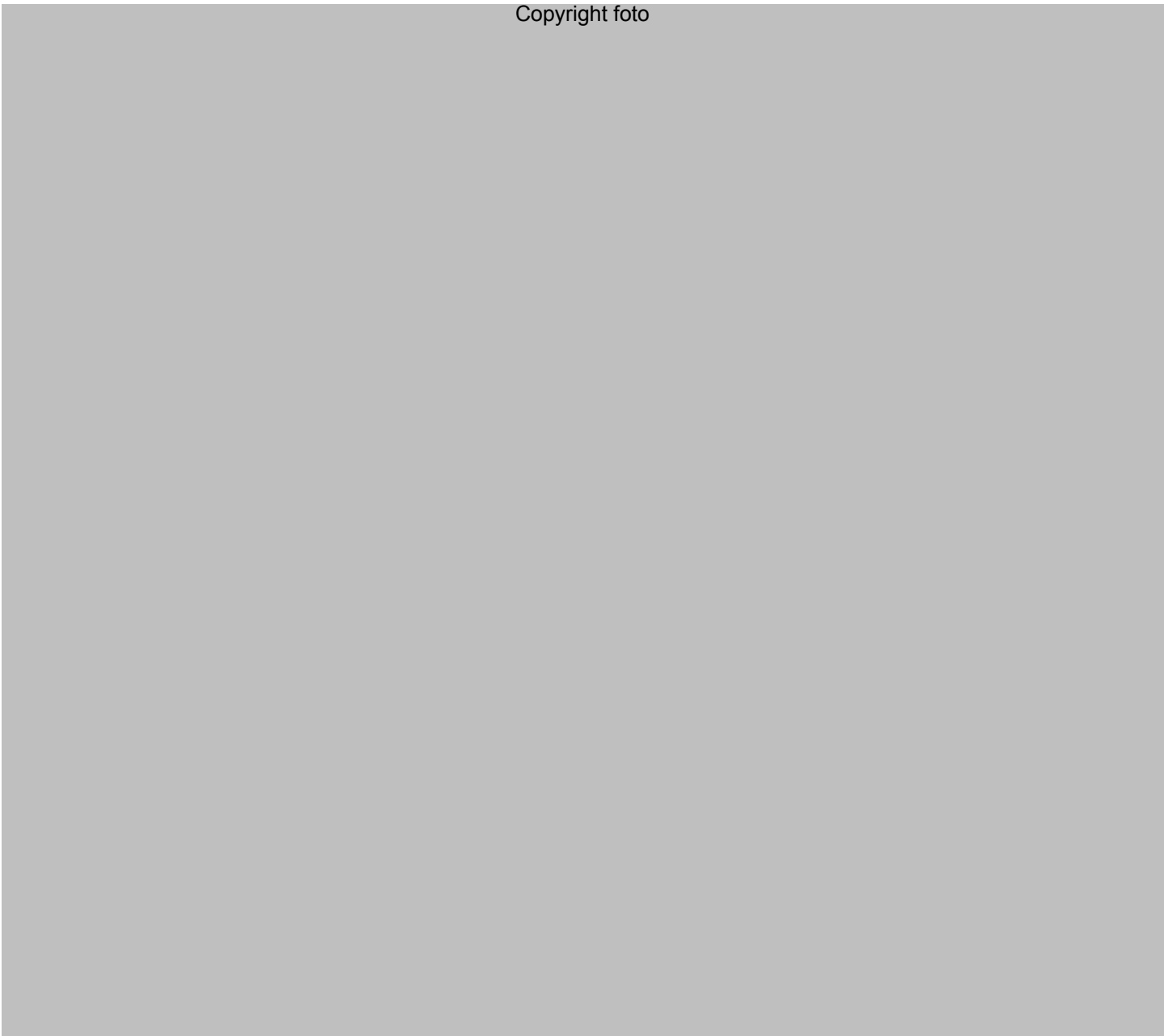

Copyright foto

'Overal steun voor vlasser,

Het rommelt in de vlaswereld. Met het ontkoppelen van de subsidies lijkt de vlasverwerking uit Nederland te verdwijnen. In België en Frankrijk daarentegen speelt dit niet. Hier is de subsidie voor de verwerker behouden. Karel van Looij, voorzitter van de vlassersbond: „Nederland heeft flink zitten slapen, in plaats van te onderhandelen.”

Vanaf dit jaar is de Europese landbouwsubsidie niet meer gekoppeld aan de teelt van vlas. Verwerkers krijgen geen steun meer; deze gaat volledig naar de telers. Niet fair, vindt voorzitter van de vlassersbond Karel van Looij. „Het is namelijk alleen in Nederland zo en niet in andere landen zoals Frankrijk en België. Nederland – of zo je wilt: LTO – heeft geen moeite gedaan om het voor de vlasverwerker op te nemen. Ook de ZLTO heeft niets voor ons gedaan, terwijl je dat van een belangenorganisatie toch eigenlijk wel zou verwachten. Zij lieten het mooi gebeuren dat het bedrag van de vlasregeling naar de landbouwer vloeide in plaats van naar de vlasser, zoals in België wél gebeurt is. Ze behartigen vooral de belangen van de veehouderij en laten de akkerbouw mooi zitten. Overigens moet ik wel zeggen dat de vlassector enorm gesteund is door de Provincie Zeeland; dit in tegenstelling tot de ZLTO en het ministerie van landbouw, die gewoon niks gedaan hebben.”

„In het verleden kreeg je in de MacSharry-regeling een hectarepremie van 440 euro. Daarbovenop kwam de verwerkingspremie, ongeacht of je als verwerker ook vlas teelde. Nu wordt de zaak ontkoppeld. 2008 is aangemerkt als referentiejaar. Wie toen vezelvlas geteeld heeft en de verzamelaanvraag heeft ingestuurd, en dus als teler geregistreerd staat, krijgt nu de premie plus de verwerkingssteun. De vlasverwerker die dus nu niet meer geregistreerd staat als teler, krijgt dus geen verwerkingssteun meer.”

„Ik heb het nog nergens bevestigd gezien, maar naar ik heb begrepen, gaat er nu 393 euro per hectare aan de telers uitbetaald worden. Hoe ze bij dat bedrag komen, is mij een raadsel. Voorheen kreeg je 160 euro per ton lange vezel en 90 euro per ton

korte vezel verwerkingssubsidie. Gemiddeld kom je dan uit op 200 tot 250 euro verwerkingssubsidie per hectare. De telers krijgen nu per hectare dus veel meer en dat geld gaat niet meer naar de verwerkers. Stel dat je in 2008 één keer 10 hectare teelde. Dan krijg je nu dus bijna 4.000 euro subsidie, terwijl je nu misschien niet eens meer vlas teelt, maar bijvoorbeeld graan. Als je de grond maar hebt. Maar heb je nou net in 2008 géén vlas geteeld, dan krijg je dus niks, terwijl je jarenlang wel geteeld hebt. Dat is niet fair. De boer is ook niet meer verplicht om vlas te telen. Ik noem dat verknijpte concurrentie.”

„Daarentegen krijgt de buitenlandse vlasser nog steeds subsidie vanuit de EU. In België bijvoorbeeld zitten genoeg vlassers die zelf geen vlas telen. België heeft bij de Europese commissie gevraagd om de verwerkingssteun om te zetten naar MTR-rechten (toeslagrechten, red.). In België wordt gemiddeld ongeveer 430 euro betaald per hectare afkomstig van de teelt en nu daarbovenop ongeveer 200 euro per hectare voor de verwerking. In totaal krijgt de vlasser dus tussen de zes- en zevenhonderd euro per hectare.”

„De Europese Commissie heeft daar groen licht voor gegeven. Nederland heeft er niks mee gedaan. Een gemiste kans. De Nederlandse overheid heeft gewoon zitten slapen. Het kromme binnen Europa is, dat de vlasser in alle landen verwerkingssteun krijgt, behalve in Nederland. Hoe leg je dat uit?”

„In België en Frankrijk wordt veel meer voor de vlassers gedaan. Kijk bijvoorbeeld naar het Plattelands Ontwikkelings Project. In Frankrijk wordt via het POP-project 25 procent subsidie gegeven op de aanschaf van bijvoorbeeld vlassoogstmachines. Ook fiscaal is het daar veel voordeliger. Als je daar een soort coöperatie start met een paar boeren, hoef je de eerste drie jaar geen belasting te

betalen. Wat denk je dat daar gebeurt? Dit zou in Nederland ook kunnen.”

Op dit moment telt Nederland nog vijf vlasverwerkers, waarvan er één al heeft aangekondigd te stoppen vanwege deze regelgeving. „Voor de vlasteler verandert er weinig, die blijft het gewas wel telen, mits het mee kan met de graanprijzen. Het is een mooi gewas, ook goed voor de vruchtwisseling. Maar voor de vlasverwerker wordt het gewoon veel moeilijker. Of de teelt over vijf, tien jaar nog in Nederland bestaat, is de vraag. Kunnen we blijven concurreren met België en Frankrijk? Dat is met name aan de politiek. Toen mijn broer en ik zo'n dertig jaar geleden het bedrijf van mijn vader overnamen, verbouwden Nederland, België en Frankrijk ieder zo'n 30.000 hectare. Nu wordt er in België 11.000 hectare vlas geteeld, in Frankrijk 65.000 hectare en in Nederland nog maar 2.000.”

Vlas heeft wel degelijk een toekomst, meent Van Looij. „Er komt steeds meer vraag naar vlasvezel, zowel in de kledingindustrie als in de technische branche. Vooral de kledingindustrie in de subtropische landen wil vlasvezel, die kleding draagt namelijk prettiger dan katoen. We moeten er nu op inspringen, nu de economie daar groeiende is. Maar kijk ook eens naar technische industrie. Zo is in de fiets van de Belgische wielrenner Museeuw de koolstofvezel vervangen door vlasvezel, vanwege het hogere schokabsorberende vermogen. Bovendien is het lichter en sterker. Vlasvezel is de sterkste natuurvezel qua gewicht. De auto-industrie en vliegtuigfabrikant Boeing zijn ook zeer geïnteresseerd; zij zoeken duurzame, lichte materialen die toch sterk zijn. Ik zie wel degelijk een grote toekomst voor vlas. Maar als wij niet met dezelfde wapens kunnen strijden als onze Franse en Belgische collega's, dan wordt het heel moeilijk om wat te bereiken.” ■

behalve in Nederland'

'Of de vlasteelt in Nederland blijft bestaan, is de vraag'

Uitgesproken

In de rubriek Uitgesproken komen mensen aan het woord met een uitgesproken opvatting, mening of visie over zaken die in de akkerbouwsector spelen. Het doel is een podium te bieden voor nieuwe visies, krachtige pleidooien, opmerkelijke drijfveren, wringende ergernissen en andere zaken die de akkerbouw 'in het hoofd of in het hart' raken. Wilt u zichzelf ook een keer uitspreken? Mail de redactie redactie@akkermagazine.nl en wij nemen contact met u op.